

ASALETLE Mİ, VEKALETLE Mİ?

Rüstem ÖZATA

EMO Ankara Şubesi 17. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi
rustem.ozata@emo.org.tr

Demokratik bir sistem içerisinde seçimle işbaşına gelen iktidarlar, seçim öncesi ortaya koydukları programlarını gerçekleştirmek için anayasal sınırlar içerisinde her türlü icraatlarını yapabilirler. İktidarlar yetkilerini halktan alırlar, icraatlarını halk için yaparlar. Hesabını, önce devlete, sonra da halka verirler.

İktidarda başarılı olmak için, hukuk çerçevesinde her türlü atamaları yapabilirler. Atama yapacakları makamlara ehil ve uzman kişileri seçerlerken en önemli kriterin, işe uygun elamanın seçimine birinci derecede önem verilmesi hiçbir zaman asla unutulmamalıdır.

İktidarlar gelip geçicidir, Devlet bakidir. Devletin temsilcisi de bellidir. Hiç bir iktidara halk kendi düşüncesindeki kadrolarını oluşturarak beni yönet demeye yetki vermez.

Demokratik sistemlerde iktidarlar program geliştirme, uygulama konularında en büyük desteği sivil toplum kuruluşlarından almaları en doğru yöntemlerden birisidir. Üniter devlet anlayışından uzak, laik devlet sisteminin dışında, kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil

toplum örgütlerinin düşüncelerini almadan ve seslerini duymadan ayakta durması mümkün değildir.

(Ülkemizin yakın siyasi tarihine baktığımızda bu konudaki zafiyetleri görmek mümkündür.) Geçmişin yakın tarihine bir bakınız.

Bu günkü (bu konu biraz daha içler acısıdır) iktidarın işbaşına geldiğinden bu yana, devletin çok önemli ve kritik noktalardaki bürokratları görevlerini ya görevlendirme ile ya da vekaletle yürütmektedirler. İktidar bu konuda çeşitli entrikalara başvurarak KÖŞKÜ baypas yollarını denemektedir. Bu gün KÖŞK onayı gerektiren ancak vekaleten görev yapan üst düzey bürokrat sayısı iki yüz elliye aşmaktadır.

KÖŞK'ün bu konudaki tavrı, ciddiyet ve kararlılığı kamuoyu tarafından takdir edilmekte ve yakından izlenmektedir.

İktidar temsilcileri KÖŞK onayı gerektirmeyen alt düzeyde vekaleten atamaları, oldukça, kolay günü birlik yapıyorlar. Temsilcilerin hareket alanlarını en iyi şekilde kullandıkları gözlenmektedir. Bu yöntemle Devletin tüm kademeleri vekaletle yönetilmektedir. Vekalet ve görevlendirme hizmetleri kısa dönemler veya belirli süreler

için geçerli olmalıdır. Ama görülen şudur ki, iktidarın vermiş olduğu vekaletlerin dönem süresi devam edecek gibi. Bu konuda tek bir sorum var iktidara: Devleti vekaletle yönetme yetkisini millet size vermediğine göre, bu yetkiyi nereden alıyorsunuz? Vekaletle veya görevlendirme ile idare etmek veya yönetmek bir sistem değildir. Devleti keyfe keder kendi düşünceleri ile yönetmekten başka bir şey olamaz. Hem asaleten, hem de vekaleten görevlendirme sistemi, kendin çal, kendin oyna demektir. Son zamanlarda vekaleten atanan şube müdürleri kurumların bağlı bulunduğu taşra teşkilatlarındaki boş bulunan İşletme müdür yardımcılıkları kadrolarına atanarak (Basamak kadrolar) kısa bir süre sonra vekaleten yürüttükleri kadroya uygulamalarına başladığı, hukuk dilinde muvazaalı yani tam anlamıyla hülle yollarına başvurulduğu görülmektedir. Bu uygulama çok yanlış ve hukuk dışı bir uygulamadır. Haksız kazanç elde etmektir. Bu uygulamanın hangi kamu kurumlarında yapılmakta olduğu da, gerektiğinde açıklanabilir..

Vekaletle görev alanların,

-Bu görevden ne zaman gideceğim,

-Bu görevin getirisi nedir ki, yapayım

-Verildi, öyleyse yapayım, günümü gün edeyim,

-Etliye, sütlüye dokunmadan eyvallah

dedikleri bir ortam oluşmakta olduğu görülmektedir. Bu göreve atanalar kendilerini bu görevlerde garanti ve güvenli görmemektedirler.

Kamuda bu günkü iktidar döneminde yetmiş-seksen bine yakın atama yapılarak Cumhuriyet tarihinde bir rekora imza atılmıştır. Bu atamalar kurumlar arası yatay geçiş, açıktan sözleşmeli, geçici personelden ibarettir. Atamalarda sayısal olarak öğretmen ve sağlık personeli başta bulunmaktadır.

İktidarlar geçici, Devlet kalıcı sözünü, bir kez daha yinelersek, buradan kamuda çalışanların ortak sorunlarını ve çözüm önerilerini her zaman olduğu gibi, susmadan, yorulmadan söylemeye devam edeceğiz.

-Vekaletle yönetmenin hiç bir zaman ekonomiye ve üretime katkısı olmayacağı gibi, devlette hantallaşmanın ve siyasi kadrolaşmanın yolunu açtığı bilinmelidir. Bu uygulamadan derhal vazgeçilerek GÖREVDE YÜKSELME VE ATAMA ESASLARINA DAİR Yönetmeliğinin altyapısının oluşturularak en kısa zamanda uygulanmasının, sinsile yoluyla atamaların yapılmasını, aynı yönetmeliğin eğitim seviyesini belirleyen geçici 1. maddesinde, iki ve üç yıllık yüksek okul mezunlarının üniversite mezunlarına denk bir duruma getirilmiş olan, bu maddenin en kısa zamanda kaldırılmasını,

-Emekliliğe esas ek ve diğer göstergelerin emeklilik aylıklarına aynen uygulanmasının, emeklilikteki sıkıntıların yolunu açmış olacağı bir gerçektir. Tam anlamıyla emekliliğe teşvik demektir.

-Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının iyileştirilmesine dair kanun hükmündeki kararnameye dayanılarak daire başkanlarına kadar inen üst yönetime yapılan iyileştirmelerin tüm personele de uygulanmasını, eşitlik ilkelerine uyulmasının önemli göstergeleri olacaktır.

SONUÇ:

Yukarıda belirtildiği gibi,

-Devleti vekaletle idare etmekten acilen vazgeçilmesini, görevde yükselme ve atama esaslarına dair yönetmeliğin alt yapısının oluşturularak uygulanmasını,

-Emekliliğe esas ek ve diğer göstergelerin emekli aylıklarına da aynen uygulanmasını,

-Memur ve diğer kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının kanun hükmündeki kararnameye dayanılarak daire başkanlığına kadar inen ünvanlara yapılan iyileştirmelerin en kısa zamanda tüm kamu çalışanlarına da uygulanmasının,

-Eşitlik ilkelerine de bağlı kalınarak adil ve acil olarak çözümlenmesi, kamu çalışanlarınca merakla beklenmekte olup, belirtilen konuların takipçisi olmayı asli görev olarak kabul etmeliyiz.